

Motion till riksdagen 2005/06:Ju361

av **Birgitta Carlsson och Jörgen Johansson (c)**

Ersättningen till nämndemän

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att grundarvodet för nämndemän skall höjas.

Motivering

I juni 2002 lade Nämndemannakommittén fram sitt betänkande "Framtidens nämndemän" (SOU 2002:61). Sedan dess har vi väntat på att regeringen skall komma med förslag som ekonomiskt gör förtroendeuppdraget att vara nämndeman mera rättvist i förhållande till andra politiska förtroendeuppdrag.

Följande stycke är hämtat ur utredningen. "Det viktigaste målet att sträva efter när det gäller utformningen av nämndemännens ersättningsvillkor bör vara att ingen skall förlora ekonomiskt på att vara nämndeman. Vid sidan härav bör nämndemännen för sin insats komma i åtnjutande av ett arvode som även täcker en del omkostnader som kan uppkomma i anledning av uppdraget."

För att kunna behålla legitimiteten i vårt rättssystem är en väl fungerande medverkan av lekmannanämndemän nödvändig. Det är ett utmärkt sätt att skapa förankring för rättssystemet och en viktig del av den svenska modellen med deltagardemokrati.

Det har blivit allt svårare att klara nyrekrytering av nämndemän, detta till stor del beroende på den låga ersättning en nämndeman erhåller för sitt uppdrag. Tidigare har nämndemannauppdraget setts som ett hedersuppdrag som skulle skötas på ideell basis. Men nu handlar det mera om att skapa likvärdighet med andra politiska uppdrag.

Grundarvodet är fortfarande endast 300 kr per sammanträdesdag och dessa dagar kan bli väldigt långa. Ersättningen till nämndemännen har inte ändrats sedan 1989 och samhället har sedan dess genomgått mycket stora förändringar, varför det nu är nödvändigt att höja ersättningsnivån. Den som kan styrka förlorad arbetsförtjänst kan i stället erhålla ersättning motsvarande denna. Det

Fel! Okänt namn på

borde vara rimligt att ersättningen består av både arvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Om nämndemannakåren skall kunna vara representativ för hela befolkningen är det nödvändigt att höja grundarvodet. Fortfarande finns det ett stort antal personer med liten eller ingen egen inkomst, t.ex. egenföretagare, arbetslösa eller studerande, och dessa erhåller endast grundarvode. Det är viktigt att dessa inte stängs ute från nämndemannauppdraget på grund av en låg ersättning. Med tanke på de höga ersättningar som advokaterna erhåller är det förvånansvärt att ersättningarna till nämndemännen fortfarande ligger kvar på denna låga nivå.

Stockholm den 27 september 2005

Birgitta Carlsson (c)

Jörgen Johansson (c)